

Problema nr. 2

Determinați valorile reale ale lui x pentru care numerele $\frac{2x^2 - x}{3x - 1}$ și $\frac{x}{x^2 - 4x + 3}$ sunt simultan numere raționale.

Rezolvare

Constatăm că orice număr rațional diferit de 1, 3 și $\frac{1}{3}$ corespunde cerinței.

Urmărim să determinăm valorile iraționale ale lui x care corespund cerinței.

Fie p, q numere raționale astfel încât $\frac{2x^2 - x}{3x - 1} = p$ și $\frac{x}{x^2 - 4x + 3} = \frac{1}{q}, q \neq 0$

Din relațiile anterioare, eliminându-l pe x^2 , ajungem la $7x - 6 = x(3p - 2q) - p$, unde $x \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$, iar $p, q \in \mathbb{Q}$.

Obținem $p = 6, q = \frac{11}{2}$. Atunci x verifică relația $2x^2 - 19x + 6 = 0$, având soluțiile iraționale x_1, x_2 .

Așadar numerele reale pentru care numerele $\frac{2x^2 - x}{3x - 1}$ și $\frac{x}{x^2 - 4x + 3}$ sunt simultan numere raționale sunt elementele mulțimii $\mathbb{Q} \setminus \left\{1, 3, \frac{1}{3}\right\} \cup \{x_1, x_2\}$.